

Hallo allemaal,

Na twee weken van afwezigheid heb ik nu weer een mogelijkheid om mijn belevenissen aan het scherm toe te vertrouwen. Op dit moment, donderdag acht juni, verblijf ik in een hotel in Shanghai met een internet aansluiting op de kamer. Ik denk dat dit mijn laatste bulletin wordt, zaterdagochtend hoop ik terug te vliegen naar Nederland, dat ik voor mijn gevoel nu erg lang geleden heb verlaten. Op achtentwintig mei verliet ik Nanjing bij een temperatuur van zevenendertig graden, deze exacte temperatuur weet ik omdat dat in de trein naar Shanghai werd aangegeven. Gaandeweg de reis zag ik de temperatuur zakken naar negenentwintig graden, iets comfortabeler dan in Nanjing. Telefonisch had ik al een hotel geboekt voor een redelijke prijs. Kom ik daar aan, is het een heel chique hotel met bellboy enz., ik kreeg een grote kamer waar je makkelijk een dansje kunt maken. Mijn aankomst was al vrij laat, ik heb dus alleen iets in de avond van Shanghai gezien. Als ik dacht dat Nanjing druk was, nou Shanghai is nog een graadje drukker. Enorme brede straten met veel eenrichtingsverkeer, de mensen zijn nog moderner gekleed dan in Nanjing. Shanghai heeft het oppervlak van de provincie Utrecht en er wonen evenveel mensen als in heel Nederland. 's Avonds mijn koffers even gereorganiseerd, ik wil met één koffer rondreizen en dan de andere in dit hotel achterlaten, kan ik gelijk een kamer bespreken voor de terugkomst.

De volgende dag met het vliegtuig vroeg uit Shanghai naar Guilin vertrokken. Het weer bij aankomst daar was bewolkt en het was benauwd warm. Het regelen van een hotel en diverse trips was een fluitje van een cent, via een soort reisbureau op het vliegveld kon ik alles regelen. Ik denk dat als je op eigen gelegenheid door China zou reizen dat het via dergelijke bureautjes makkelijk is om steeds alles te regelen.

Voor de avond had ik een boottocht geregeld om vissers bezig te zien die een soort aalscholvers gebruiken om te vissen. De lange nek van de vogel is

halverwege gedeeltelijk dichtgebonden. Kleine visjes kan de vogel doorslikken, maar grote blijven half in zijn bek en keel steken, die worden er dan door de visser uitgehaald en in een mand gegooid. Het vissen gebeurt als het donker is, voorop het bamboe vlot van de visser hangen twee felle lampen.

Bij het licht daarvan duiken de aalscholvers omlaag en komen meestal wel met een vis boven. De rondvaartboot vaart langzaam met het vissersvlot mee. Tijdens de tocht begon het hard te regenen, gelukkig was onze boot goed overdekt.

Op de boot ontmoette ik een Nieuw-Zeelandse familie, Bing geheten, zij hadden de geboorteplaats van hun voorvaders bezocht in de provincie Guangzhou. Het bleek dat zij alle dagen dezelfde trips hadden geboekt als ik, we zaten zelfs in het zelfde hotel.

Afgesproken dat we de komende dagen met elkaar zouden optrekken, gesprekstof over Nieuw Zeeland en andere interesses hadden

we genoeg.

De volgende ochtend nog steeds regen, we hadden een busreisje geboekt naar de rijstterrassen in Longsheng, bijna twee uur rijden ten noorden van Guilin, hoog in de bergen.

En dan zie je weer hoe de Chinezen zulke reisjes organiseren. We bleken met elf personen en een jong kind te zijn, die allemaal in een busjes moesten voor negen personen. Toen we daar wat van zeiden, kregen we te horen dat er geen grotere bus beschikbaar was. Dat werd dus, met de drie personen van de Nieuw-Zeelandse familie Bing en ik persen op de achterbank van het busje.

En dan op weg in de stromende regen, de ramen besloegen en de chauffeur en voorste passagiers als maar poetsen om de ruiten schoon te houden.

Om de ventilator aan te zetten, daar had men nog nooit van gehoord, nee de ramen gingen open! Eenmaal buiten de stad ging de chauffeur echt racen, met de neer plenzende regen ging hij rustig honderd rijden en maar inhalen. En de kwaliteit van het wegdek was om te huilen, zeker voor de, op de achterbank ingeklemde passagiers, die op en neer werden geschud. Niemand had een veiligheidsriem om en het kind zat gewoon bij moeder op schoot op de voorbank. Eenmaal in de bergen ging zijn snelheid gelukkig omlaag, want het was een en al haarspeldbocht en steil omhoog en dat was zwaar trekken voor dat minibusje. De omgeving moet bij goed weer ontzettend mooi zijn, maar nu was alles in wolken gehuld. Op de plaats van bestemming, Longsheng, kon het busje niet verder en moesten we lopend de bergen in, eerst naar de woonplaats van een minderheidsgroep, Yao geheten. Hier op de parkeerplaats stonden meer busjes van dagjes mensen, we waren niet de enige die een trip maakten.

De Yao mensen dragen erg mooie kleding, hoofdkleuren rood en blauw, met veel borduurwerk er op.

Opgesteld in een lange rij stelden zij zich eerst een voor een aan ons voor, daarna voerden zij al zingend een dans uit van hun cultuur, erg mooi en melodieus. Ter afsluiting werd er een huwelijksceremonie opgevoerd, zoals dat binnen hun groep gebruikelijk is, zij vroegen daarvoor twee chinezen uit de aanwezige mensen.

Vervolgens begonnen de dames hun dikke haarrol op hun hoofden los te maken, om ons te laten zien hoelang hun haar dan wel was dat zij om hun hoofd hadden gewikkeld. dat bleek enorm lang te zijn, bij sommige veel meer dan een meter.

Als laatste moesten een aantal mensen uit de aanwezigen meedoen met een rondedans, ik werd daarbij ook verzocht mee te doen.

Bij het verlaten van het gebouw moesten we door een haag van Yao mensen lopen, die dan allemaal in je kont knijpen als afscheid, lekker zeg. Buiten niet meer zo'n plensregen, maar toch nog zoveel dat een paraplu best nodig was. In deze gestaag vallende regen moesten we klimmen over glibberige primitieve trappen en paden. Om ons heen konden we de rijstterrassen zien, maar alles nevelig door de regen, die soms even ophield. De klim naar de top van de terrassen was behoorlijk zwaar, het vocht dat ik erin deed kwam er snel weer als zweet uit. Eenmaal boven zou je dus een prachtig uitzicht moeten hebben op de onderliggende rijstvelden. Nu was het een beetje een mysterieuze wereld met de omhoog reikende bergtoppen eromheen.

Alle huizen in het piepkleine dorpje zijn van hout en mooi van constructie, op helling gedeeltes gebruikt men palen om toch te kunnen bouwen.

Overal in het dorpje was men bezig eten klaar te maken voor de toeristen. Ik dwaalde uiteraard weer van de groep af en zag in een achteraf steegje, iemand net een huis binnen gaan met een kale kip in zijn hand. Op een steen naast de deur lag wat bloed en alle veren van de kip.

In een van de huizen werd een lunch voor ons geserveerd. De rijst wordt in het holle gedeelte van een bamboestengel gestopt, van boven afgesloten, en dan een tijd in een vuurtje gezet. Zwart geblakerd komt de bamboestengel weer uit het vuur. Van te voren is er in de bamboestengel al een overlangs snede gemaakt, met een mes wordt nu één zijde verder opengesneden en dan kun je de bovenzijde als een scharnierend deksel omklappen, kokend hete rijst met een heerlijke smaak.

De kippensoep werd geserveerd in een grote dikke bamboestengel, die goed isoleerde, de soep bleef tot het einde heet. Verder een grote variatie aan

gerechten en plaatselijke specialiteiten. Samen met de familie Bing deed ik mij te goed aan de gerechten, een lunch waarbij ik opstond met een overbeladen maag, maar gelukkig hoefde ik nu alleen naar omlaag te lopen.

Inmiddels was de regen gestopt en konden we het pad omlaag zonder paraplu of regenjack te gebruiken, toch veel lekkerder in de warmte. Het leek of er soms wat gaten in het wolkendek verschenen, waardoor het wat lichter werd, maar de damp bleef rondhangen.

De brug over de afgrond tussen de bergen stond nu vol met kraampjes, ik liet me verleiden om wat van hun borduurwerk, een tafelkleed, te kopen. Op de parkeerplaats stond onze bus al met draaiende motor te wachten.

Vlak voor Guilin sloeg het busje een zijweg in naar een zijdefabriek, ik had het kunnen weten van mijn bezoek in Wuxi. Als je met dergelijke tochtjes meegaat wordt er altijd ergens iets bezocht waar een verkoop praatje wordt gehouden, dat levert het reisbureau altijd wat provisie op van verkochte artikelen.

Hier was het echter best informatief, met behulp van echte cocons en demonstraties liet men zien hoe de draden werden gesponnen en hoe sterk zijde is.

Vier dames trokken ieder aan een kant een kleine lap grof geweven zijde uit tot het formaat van een dekbedvulling zonder dat de zijde lap scheurde, dat deden ze tot er een heleboel lagen zijde op elkaar lagen, dat werd dan de vulling, hoe meer lagen hoe warmer.

Er blijken drie soorten zijde te zijn, met kristalzijde als de mooiste en zachtste. Uiteraard was aan deze fabriek een showroom verbonden, waar je alle mogelijke soorten kleding van zijde kon kopen. Van een vuurrode zijden dekbedhoes met gele draken motieven kon ik geen afscheid nemen, het kostte wel geld om hem mee te nemen, evenals de zijden dekbedvulling.

Terug in Guilin heb ik samen met de familie Bing de avondrijst genuttigd.

Het regende weer behoorlijk en omdat alle restaurants aan de overkant van de rivier waren hadden we drie mogelijkheden, een kwartier naar links of naar rechts in de regen lopen om een brug te bereiken, of een gammel bamboe veerpontje nemen vlak voor het hotel. Dit bamboevlotje kwam precies aan de overkant uit waar de meeste restaurants waren, normale ferry prijs was een Yuan per persoon, maar aan ons vroeg hij tien Yuan. We namen toen maar zijn collega, die vroeg ons twee Yuan per persoon. En dan in het pikkedonker een snelstromende rivier oversteken, vlak naast een watervalletje, op een wiebelend bamboevlotje. Maar we hielden droge voeten, ook op de terugweg, toen was de prijs al gestegen naar vier Yuan per persoon. Zij wisten dat omlopen in de stromende regen geen pretje is en daar maakten ze gebruik van, bij daglicht kon ik er een foto van maken.

's Avonds moest ik de koffer inpakken, want de volgende dag gingen de familie Bing en ik met de boot naar Yangshuo, waar we een aantal nachten zullen blijven. De volgende morgen werden we met een busje naar de aanlegsteiger van de boot gebracht. Nou, als ik gedacht had dat er een paar boten de Li rivier afgingen, dan zat ik er goed naast. Tientallen schepen, met uiteraard weer veel chinezen, maar nu ook veel buitenlandse groepen. Ik hoorde Duits, Engels, Frans en maar ook Spaans.

Druilerig weer, met af en toe regen, maar een prachtige omgeving met die typische puntige vorm van Karstgebergten, nu af en toe gehuld in wolkenflarden. Veel foto's gemaakt van deze mysterieuze wereld van bergen, rijstterrassen en flarden wolken eromheen.

Aan boord werd een lunch geserveerd die in menig restaurant niet zou misstaan. Dit eten werd achter op boot klaar gemaakt, dat konden we op de andere schepen zien. De ingrediënten werden onderweg op het water aangekocht van voorbij varende kooplui op bamboe vloten.

Tijdens de tocht kwamen veel mannen op die bamboevlotten langs, die behendig met een bamboestok hun vlotje naar het schip manoeuvreerden en zich er dan aan vastklampten en lieten meeslepen. Ze hadden van alles te koop, maar vooral veel houtsnijwerk en allerlei beeldjes die van jade zouden zijn gemaakt.

In Yangshuo aangekomen moesten we ons op de steiger door een haag van souvenir verkoopsters een weg banen. Ik bleek een ander hotel te hebben dan de familie Bing, aan de buitenkant van het stadje, het Happy hotel. Toen ik daar aankwam voelde ik me daar helemaal niet happy, erg oud, slechte voorzieningen, de badkamer zag er niet uit en de kamer erg smal. Het bed paste

er maar net in, je kon er je kont niet keren. Ik heb toen de familie Bing gebeld en gevraagd hoe hun hotel was, nou uitstekend, midden in het centrum en voor dezelfde prijs. Telefonisch bij dit hotel Explorer een kamer gereserveerd, dan met mijn bagage naar beneden en me bij hotel Happy uit laten checken. Geld terug geven doen ze niet, betaald is betaald. Buiten goot het van de regen, maar ik had gezien dat er allerlei minibusjes door het stadje heen en weer reden. Dus hand opsteken en instappen en betalen. Op een gegeven ogenblik gaat het busje een andere richting op dan ik wilde, vraag ik aan de conducteur, gaan jullie niet naar de aanlegsteiger. Begint hij vreselijk hard te lachen, pakt een bord van de voorruit waarop iets in het chinees staat, uiteraard, en het nummer zes. Uit de verdere conversatie met de chauffeur begreep ik, dat er meerdere busjes zijn die allemaal een eigen route rijden. Dit busje ging dus niet naar de haven en die vent blijft maar lachen, zo'n hatelijke lach, dat je de neiging krijgt om hem een dreun op zijn

kanis te geven. Halverwege de terugtocht met dit busje uitgestapt bij een taxistandplaats. En terwijl ik uitstapte bleef die rotvent maar lachen, ik baalde als een stekker. Hij stak ook geen poot uit om mij te helpen met mijn bagage. De taxichauffeur had ook zo'n soort vriendelijkheid, hij wilde me naar mijn hotel brengen, maar uitstappen deed hij niet, want het goot van de regen. Van binnenuit werd de achterklep opengedaan en kon ik mijn koffer erin gooien. Aangekomen bij de straat stopt de chauffeur op de hoek en wil afrekenen, uit zijn woorden begreep ik dat hij niet verder ging. Nou, dus maar betaald en de straat ingelopen en ja, toen zag ik waarom hij niet verder ging, een hoge voetgangersbrug en aan de andere kant was mijn hotel. En het goot nog steeds van de regen, jullie begrijpen zeker wel hoe ik me daar op dat moment voelde. Een koffer, een rugzak en een schoudertas en dan nog een plu in je hand die je een beetje moet droog houden, bij een temperatuur van zo'n 28 graden. Maar, de volgende drie dagen had ik tenminste een prachtige kamer met goede voorzieningen midden in het centrum, zo kon ik met de familie Bing veel beter afspraken maken voor uitstapjes of eten.

's Avonds op een openlucht eetmarkt hebben we met zijn vieren ons diner uitgezocht. Op grote gas- of benzinebranders werd hier in een reusachtige wok het eten gekookt. Voordat we besloten welke kraam uit te kiezen, werden eerst alle kramen beoordeeld naar de ingrediënten. Mevrouw Bing was expert in het beoordelen van de vers- en frisheid van de groente en het vlees. Je kon van alles kiezen, kikvors, hond, schildpad, kat, slang en nog meer van dat speciale vlees. Grote bakken met nog levende vis en krab, ik zeg het precies zoals het was, het leefde nog net, maar dus nog vers en daar gaat het om.

Onder grote parasols werd de gerechten geserveerd, het smaakte uitstekend en het was inderdaad goede kwaliteit. De soep was kippensoep met zeewier en de gele bloemen van aubergines en die bloemen smaakten best lekker.

Wijs geworden proef ik nu steeds eerst een heel klein hapje, want een keer stak ik een flink stuk vlees in mijn mond, toen kon ik weinig meer zeggen, de tranen liepen uit mijn ogen en het zweet drupte op de tafel. De anderen keken mij aan, wat is er met jou aan de hand, ik wapperde alleen even met mijn hand voor mijn mond en toen begonnen ze allemaal te grijnzen.

Bij een reisbureautje, dat om half tien 's avonds nog open was, hebben we voor de volgende morgen een uitstapje geboekt naar de Zilver Cave, een druipsteengrot. Het weerbericht was niet zo positief om in het binnenland te gaan fietsen. Dit keer een nette vertrektijd, half tien, niet zo idioot vroeg zoals meestal het geval is. Het busje, dit keer een mooie ruime minibus, bracht ons naar de grotten. Prachtig mooie druipsteengrot, goed onderhouden, goed pad, uitstekend verlicht, dat is weleens slechter. Bij zulke gelegenheid maak ik meestal weinig foto's, een set kaarten kopen is veel beter, zij maken de foto's onder de beste belichtingen en vanaf plekken waar wij niet mogen komen. Bij lunchtijd onze maag met noedels laten vullen.

Voor de namiddag besluiten we om, ondanks het druilerige weer, bamboevlot rafting te gaan doen. Dat houdt in, op een bamboevlot van tien samengebonden bamboestammen met twee bamboestoelen in het midden zitten, met een reddingsvest om en dan afzakken over de snelstromende rivier. Tegen de regen had men een parasol in het midden staan en achterop staat een chinees die dat geheel boomt en stuurt.

Ik weet nu ook wat dat woord rafting betekent, je gaat gewoon met dat hele vlot door stroomversnellingen en over kleine watervalletjes. Je plompt gewoon over de rand van het water naar beneden, benen hoog optrekken, want de voorkant duikt aardig diep in het water en er komt een grote golf onder je langs. Bij de tweede stroomversnelling ging het een beetje fout, de hoogte was ongeveer een halve meter, maar het vlot ging niet geheel recht over de waterval, een flinke golf sloeg over het vlot tegen de onderkant van mijn bamboestoel en die was gewoon open. Een kletsnatte kont was het resultaat, de dochter van de familie Bing die naast mij zat had hetzelfde. En zo volgden er nog een tiental van dergelijke

stroomversnellingen, maar gelukkig niet meer zo hoog en zonder verdere natte lichaamsdelen.

De omgeving was erg mooi, maar ook de rust van alleen kabbelend water tegen het vlot. Af en toe onderbroken door het geschreeuw van de bomende chinezen op de andere vlotjes tegen elkaar. Want ook hier ben je weer niet alleen, tientallen vloten zakken de rivier af. Bij de aanlegsteiger aan het eind van de tocht stond onze taxi al te wachten om ons naar Yangshuo terug te brengen. Inmiddels had ik toch weer aardig wat aankopen gedaan die ik nu maar vast wilde versturen, op het postkantoor bleek het al zeven kilo te zijn.

En het weerbericht bleef maar somber met de vooruitzichten, maar toch besloten we om te gaan fietsen. We hadden een wat oudere dame gevonden die ons de hele dag wou gidsen, voor goede fietsen kon zorgen en ons op plekken zou brengen waar erg weinig toeristen komen.

De volgende ochtend, miezelregen, wat doe je dan, even rustig afwachten. Om half elf werd het iets beter en toen toch maar op weg gegaan.

De gids had eigenlijk al verwacht dat we niet zouden komen, was dus erg blij dat we toch gingen. We kregen de bekende Chinese regencap mee, om te gebruiken als het echt te hard ging regenen.

En dan op weg, snel loodste zij ons via smalle zijstraatjes het stadje uit. Eerst nog redelijk goede weg, maar al gauw sloegen we het boerenland in en was het laven tussen de kuilen gevuld met koffiekleurig baggerwater. Soms moest je echt door de waterplassen rijden, omdat er geen behoorlijk stuk wegdek was. Het was aangestampde klei met veel ongelijke kiezels en andere stenen, een wals had deze contreien nog niet bereikt en om de gaten met stenen op te vullen en het aan te stampen was ook nog bij niemand opgekomen.

In de dorpjes smalle straten met spelende kinderen en veel buiten zittende mensen die niks doen. Ze zitten maar op die kleine lage krukjes, spelen kaart of chinees schaak, maar werken zie je niemand. Je vraagt je af waar die stijgende economie vandaan komt, zo te

zien niet van deze mensen. Als je de huizen inkijkt zie je veel armoedige spullen, kleine kamers, weinig of geen ramen en een kaal peertje om het geheel te verlichten. In de grotere steden en dorpen lijkt China best modern geworden,

maar hier gaat de moderne tijd langzaam vooruit. Wat ze wel allemaal hebben is een TV en hier en daar zelfs schotelantennes. En ook hier lopen vooral de jongeren met een kletsijzer aan hun oor, zo modern zijn ze wel.

Het landschap bestaat uit veel rijstvelden, kleine riviertjes, oude bruggen eroverheen en zeer, zeer slechte wegen. Een auto kan hier op veel plaatsen niet rijden, veel te smal. Soms moesten we de rivier oversteken over een vrij smalle dam in het water, in de rivier zwommen de waterbuffels.

En af en toe goot het van de regen, die Chinese regenscape was toch wel erg handig, je zweet er niet zo in als in een regenpak.

Tegen lunchtijd bereikten we een klein centrumstadje en daar noedels gegeten. Die worden uit een grote emmer opgevist, enigszins afgemeten, in een grote pan kokende soep gedompeld voor, ik denk tien seconden, en dan in een emailen

schaal gekwakt, wat groente erin, soep erbij met een paar stukjes vlees, klaar is de lunch, kosten?, tachtig cent, op zo'n moment niet nadenken over hygiëne.

Buiten begint het eindelijk droog te worden en intussen heeft de gids tijdens de lunch een tractor geregeld, die ons naar de top van de berg zal brengen. Het blijkt een tocht te worden in de achterbak, met houten bank en huif, van een gemotoriseerde driewieler over een zeer slechte weg met veel diepe kuilen en gaten, vol bagger. De tocht duurde vijf kwartier, op sommige berghellingen kon je de tractor slenterend bijhouden.

Aan het eind van de tocht moesten we nog een half uur bergaf lopen naar een uitzichtpunt. Dit uitzicht was zo bijzonder omdat het op de achterzijde van een twintig Yuan biljet staat afgebeeld. Het was inderdaad een prachtig uitzicht, vanaf een richel op de berg. Diep beneden de Li rivier, kronkelend door het dal, met hoog oprijzende bergen aan weerskanten, een mooi plaatje.

Weer terug in het stadje de fietsen opgehaald, voor het oppassen op de fietsen vroegen ze ook weer geld en daarna langs de kortste weg terug naar Guilin. Uiteindelijk waren we allemaal blij dat we toch waren gaan fietsen, ondanks de vele regen onderweg was het een fijne tocht geweest.

De volgende ochtend neem ik afscheid van de familie Bing, zij gaan rechtstreeks naar het vliegveld voor een vlucht naar hun volgende bestemming, Hangzhou. Ik neem een taxi naar een hotel in Guilin, dat ik telefonisch al gereserveerd had. Onderweg in de taxi zie ik iemand op de fiets met een net gevilde hond voorbijgaan, ik was net te laat om mijn fototoestel te pakken, hij schoot een zijstraat in.

Na inchecken in mijn hotel in Guilin, een taxi aangehouden die me naar de Reed Flute Cave zou brengen. Daar aangekomen vertelde de taxi chauffeuse dat er op die plaats geen taxi's waren om terug te gaan naar Guilin. Zij stelde voor dat zij na een uur hier terug zou komen en op mij zou wachten tot ik weer naar buiten kwam uit de grot, mooi geregeld. De grot viel erg tegen, de SilverCave die ik eerder had gezien was veel mooier, beter verlicht en beter georganiseerd. Buiten stond inderdaad de taxichauffeuse op me te wachten, omdat het nog vroeg in de middag was, net drie uur, stelde zij voor dat ik een minderhedenpark kon bezoeken.

Het was daar best aardig maar erg toeristisch, er werden een paar toneelstukjes opgevoerd, iets van een rechter, een dievegge en een advocaat, verder ook een toneelspel op bamboevlotten.

De voorstelling in de grote zaal was de moeite waard, zang, dans, acrobatiek in erg mooie kostuums.

Later in een aparte woning van de Dai minderheid, moesten alle mannen van de groep, samen met een meisje van deze Dai mensen naar een aparte kamer. Daar zaten we dan, alle mannen met een aardig meisje naast hen. Iedere man moest nu de dame naast hem als bruid kopen, een leidster ging rond om van alle mannen geld te vragen. Ik betaalde twintig yuan, ik dacht dat het een geintje was, maar het geld kwam niet meer terug, een verkapte manier om een flinke fooi te krijgen.

Buiten kon ik mij tegen betaling, met mijn eigen fototoestel, met een paar dames in klederdracht laten fotograferen.

Langs een haag van mooi geklede dames moesten we het terrein verlaten.

Buiten stond de taxi chauffeuse nog steeds op me te wachten en had de teller van haar taximeter lekker aanlaten te staan, wachttarief. Toen ze mij had teruggebracht in het hotel kostte het voor de hele middag bijna zestig Yuan, voor haar een flinke verdienste, voor mij zes Euro.

De volgende ochtend weer het bekende weerbeeld, regen en regen. Onder een paraplu nog een rondje door het park gelopen, wat mooie plaatjes gemaakt en toen op mijn taxichauffeuse gewacht die me naar het vliegveld zou brengen. Ik gunde haar dat ritje

wel, ze had haar kaartje gegeven om te bellen als ik wegging.

Met de vlucht van vier uur naar Chongqing vertrokken. Buiten het vliegveld van Chongqing drongen een heleboel duistere figuren zich aan mij op, om mij naar de aanlegsteiger van de boot te brengen. Maar ze hadden allemaal eigen auto's zonder taxi embleem, ik had liever een gewone taxi en die bleken er na enig zoeken ook te zijn. Ik vroeg hem of hij de weg wist naar aanlegsteiger negen. Ja zei die, maar eenmaal aan de haven moest hij toch verschillende keren vragen voor we de juiste aanlegsteiger hadden gevonden.

De Yangtze rivier ligt hier heel diep, de stad ligt aan weerskanten op de hoge oevers. Ik moest een heleboel trappen af om de aanlegsteiger zelf te bereiken en via een heleboel aan elkaar gekoppelde bootjes kwam ik uiteindelijk op het schip aan.

Toen bleek mijn naam nergens op de lijst voor te komen, problemen dus, het boekingscertificaat had ik via email gekregen en uitgeprint. Een origineel had ik dus niet en de uitgeprinte email versie was van een beetje slechte kwaliteit. Ik heb toen vanaf het schip mijn lerares Danni nog even gebeld voor de naam van het reisbureau en toen was gelukkig alles geregeld en kreeg ik een mooie hut met een groot raam met uitzicht op het water.

Het grootste deel van de meevarende waren Europeanen, veel Engelsen en wat Duitsers, een paar Chinezen en wat Japanners.

De cruise op dit schip zou door drie smalle kloven gaan, de Three Gorges, en zou eindigen bij de nieuwe Drie Klovendam, die voor een deel al klaar en in gebruik is. Dit is de grootste, hoogste en langste stuwdam ter wereld. Erachter zal een stuwmeer ontstaan van ca. vijf honderd km lengte en een diepte van honderd vijf en zeventig meter. Alle steden, dorpen binnen dit gebied zullen

onder water komen als ze beneden die honderd vijf en zeventig meter liggen. In totaal moesten er ongeveer twee miljoen mensen, al dan niet onder dwang, verhuizen. De meeste nieuwe steden en dorpen zijn al gereed, op enkele plaatsen wordt nog gebouwd. Ook veel historische plaatsen en tempels zullen onder water verdwijnen, maar daar heeft de regering geen boodschap aan. Sommige plekken zullen eilandjes worden in het grote meer en kunnen dan nog alleen per boot worden bereikt. Terug naar mijn cruise op dit schip.

's Morgens om zeven uur wordt je op dit schip met muziek gewekt, half acht ontbijt. Tijdens het ontbijt zag ik dat we al op de rivier voeren, niets van gemerkt, omdat ik de hele nacht het geluid van de motoren had gehoord. Het weer liet zich opnieuw van zijn slechtste kant zien, motregen en laaghangende bewolking. Van de omringende bergen was niet zo veel te zien door de mist van regen en bewolking, de rivier de Yangtze was hier ook erg breed.

De heuvel op bovenstaande foto zal tot de helft nog onder water verdwijnen, ook de scheepswerf langs de rivier zal helemaal onder water komen te staan.

's Middags was er een uitstapje georganiseerd naar een Spookstad, Fengdu, een verlaten stad. Aan de overkant van de rivier is een nieuwe stad gebouwd, Nieuw Fengdu. Elf jaar geleden is men daar aan begonnen en is nu helemaal klaar, de oude stad is helemaal verlaten en zal over een paar jaar helemaal onder water staan als het stuwmeer achter de nieuwe dam zijn hoogste pijl heeft bereikt.

Het water reikte nu tot ongeveer honderd vijf en dertig meter hoogte en zal nog stijgen tot honderd vijf en zeventig meter in de komende tijd. Op de rechter foto zal het water in de nieuwe stad tot een aantal meters onder brugdek komen.

De chemische fabrieken langs de rivier zullen net kunnen blijven staan werd er verteld, het water zal net even beneden hun muren het hoogste punt bereiken.

Op de foto kun je zien dat de overheid heeft aangegeven tot waar de honderd vijf zeventig meter water nog zal komen, veertig meter lijkt niet zoveel.

Aan boord werd 's avonds in de balzaal een show gehouden van zang, dans en acrobatiek door leden van het personeel. Als afsluiting werd door enkele dames en heren van de bemanning een modeshow gelopen van kleding die, uiteraard, aan boord te koop was. Een artiest aan boord, die penseeltekeningen van de Drie Kloven maakte, heb ik gevraagd om drie even grote tekeningen te maken van deze Drie Kloven en dan alleen in zwart en wit zoals ze vroeger gemaakt werden, in twee dagen kon hij dat wel klaar hebben, zei hij.

De volgende dag moest ik vroeg op voor een bezoek aan de zogeheten White King City, een oud paleis van een keizer, die zichzelf tot keizer had uitgeroepen en de naam White King had aangenomen. Ik was de enige westerling die mee was gegaan, alle andere waren op hun luie achterste blijven liggen, zes uur was toch voor velen wel erg vroeg.

En we moesten weer veel trappen klimmen om boven op de berg bij het oude paleis te komen. Vanaf die plaats had je ook een uitzicht op de Qutang kloof van de Yangtze rivier, deze plek staat op de achterzijde van een tien Yuan biljet.

Alle Chinezen van dit groepje moesten zich op deze plek laten fotograferen, toen ik geen aanstalten voor het maken van een foto, werd ik op die plaats neergezet en moest ik mijn camera geven om een opname te maken, zo zien jullie mij daarom hoog boven deze Kloof. Bij terugkomst kon ik mooi een opname van ons cruiseschip maken.

Toen ons groepje terug op de boot was vertrok deze gelijk om de kloof, die ik net van boven had gezien, binnen te varen.

Steile wanden en erg smal, even later voeren we de tweede kloof binnen, de Wu Kloof, minder steile wanden, meer begroeiing. Op een van de hellingen was een hotel gebouwd in de vorm van een hoofd, uiteraard ver boven de nieuwe waterlijn.

Na de lunch kwam een kleine rondvaartboot midden op de rivier langs en moesten we overstappen, deze boot bracht ons naar een aanlegsteiger, die voor het grote cruiseschip niet bereikbaar was. Daar moesten we in smalle sampans overstappen die geroeid werd door vier chinezen met een stuurman voorop en achterop. Bij stroomversnellingen stapten de vier roeiers uit en gingen met zijn vieren de boot verder trekken met een lang touw. Lopend in het water trokken zij de boot tegen de smalle stroomversnelling in tot aan een keerpunt.

Ze glommen helemaal van het zweet, soms lag de sampan met tien toeristen erin, bijna stil, zo zwaar was het trekken. In vroeger tijden liepen die trekkende chinezen helemaal bloot, maar sinds 1994 gebeurt dit niet meer, een teleurstelling voor de aanwezigen dames.

In een smal gedeelte van deze nauwe zijkloof vertelde men ons, dat er hoog in de wand doodskisten door vroegere bewoners werden neergezet. Hoe men die kisten op zulke onmogelijke plaatsen heeft kunnen brengen is mij een raadsel, het was een ontzettend steile wand.

Aan het eind van de kloof waren evenwichtskunstenaars met een fiets bezig de kloof over te steken.

Rond acht uur 's avonds ging ons cruiseschip heel langzaam de grote sluizen van de nieuwe dam binnen, gigantisch groot. Er kunnen twee cruiseschepen naast elkaar in en die zijn echt niet smal, achterelkaar gaan er vier schepen in. Zo heeft deze dam vijf sluizen achter elkaar om het enorme hoogteverschil te overbruggen. In de eerste sluis zakten we twee en dertig meter naar beneden, in de volgende vijf en twintig meter en zo in iedere sluis verder. Als je beneden was kon je nog net het licht van de lantaarns boven op de sluis zien, zo diep naar beneden ga je. In de eerste sluis was rekening gehouden met de uiteindelijke waterhoogte van honderd en vijf en zeventig meter, we gingen de sluis binnen op honderd een en veertig meter. Omdat het schutten uren in beslag ging nemen en het inmiddels al over tien was, heb ik mijn bed opgezocht.

De volgende ochtend lagen wij buiten het sluizencomplex afgemeerd, in de verte konden wij de dam zien. Voordat we het schip definitief gingen verlaten, maakten we eerst nog excursie per bus naar deze dam.

Ook hier weer heilige lucht, waardoor geen heldere foto's.

Een gigantisch groot complex, als je daar staat zie je pas hoe groot en hoe diep die sluizen zijn, waar ons schip de afgelopen nacht doorheen was gegaan.

De helft van generatoren binnen in de dam waren al in gebruik.

Het tweede gedeelte zal pas in 2009 geheel in werking zijn, evenals de scheepslift, die speciaal voor de cruiseschepen wordt gebouwd. Je gaat dan in ongeveer vier uur door de dam tegen nu het dubbele. In het informatiecentrum had men een

mooie maquette van de dam in eindfase gebouwd. Naast dit informatiecentrum stond een reusachtig boek met tekst in het Chinees en Engels met informatie over de Yangtze rivier op deze plek.

Terug op de boot voeren we nog een half uur verder naar de uiteindelijke aanlegplaats Yichang. Kijkend naar de schoorsteen van dit cruiseschip stookte men kolen, in plaats van dieselolie, zo smerig zwart.

Vlak voor het ontschepen hoorde ik dat de ontschepingplaats nieuw was en dat er geen taxi kwamen, of je moest alles van tevoren geregeld hebben. Ik had dus niks geregeld, want dat was mij niet verteld. De purser zei dat hij wel een taxi kon regelen, want buiten waren geen taxi. Krijg ik even later te horen dat men daarvoor drie honderd yuan moet hebben, hartstikke duur, maar ja wat moet ik. Gelukkig blijken twee dames uit Duitsland ook geen vervoer te hebben, daarom samen gedaan. Komen we buiten op de kade, blijken er wel gewoon taxi te staan, de purser had ons gewoon staan te belazeren. Ik kon niet meer terug, want mijn koffer hadden ze al mee genomen. De twee dames zouden in de stad worden afgezet en daarna zou de chauffeur mij naar het vliegveld brengen. Die chauffeur zat ondertussen via twee telefoons allerlei zaken te regelen, ik had ook de indruk dat hij in de stad niet rechtstreeks naar het station reed, waar de dames naar toe moesten. Ik kon dat op de richtingsborden zien, die een andere kant uitwezen voor het station. Op een gegeven ogenblik draait hij een binnenplaats van een hotel op en zegt, ik moet hier even zaken doen, ik ben in vijf minuten terug. Zowel de dames als ik vertrouwden de boel niet meer, zij stapten al uit en tegelijkertijd rijdt er een mini taxibusje die binnenplaats in, die wat passagiers afzet. Ik vraag de chauffeuse of ze naar het vliegveld kan gaan, ja zegt ze. Ik ging mijn spullen overladen en terwijl ik instapte in dat busje, komt net die chauffeur weer naar buiten. Die begint een partij te schelden tegen de dame achter het stuur en wil mij uit de auto halen. Ik heb toen eerst in goed Nederlands tegen hem staan schreeuwen, waar hij gelukkig een beetje van schrok, want het was nog

een beer van een vent ook. In gewoon Chinees heb ik hem verteld dat ik niet meer met hem mee ging en dat ik in dit busje zou blijven zitten. Tegen de chauffeuse riep ik dat ze moest gaan rijden, wat ze gelukkig deed. Maar vijf minuten later onderweg in de stad, kwam die chauffeur ineens weer voor ons rijden en dwong haar tot stoppen. Hij schoof de zijdeur open en begon weer tegen mij te praten. Toen heb ik hem echt in zijn gezicht staan schreeuwen dat hij naar de pomp kon lopen, verstaan deed hij het toch niet. Ik gooide de zijdeur dicht en de bestuurster ging weer rijden, langzaam omdat hij nog steeds half door het voorraampje hing. Ik riep tegen haar dat ik mijn vliegtuig moest halen en dat ik geen tijd had om te wachten. Uiteindelijk konden we weg rijden, uit de manier waarop ze tegen hem reageerde kreeg ik de indruk dat ze in zijn dienst was. Dus hij controleerde schijnt een heleboel chauffeurs, want ook op de kade bij het ontschepen stond hij een heleboel chauffeurs aanwijzingen te geven.

Na een half uur rijden buiten de stad draaiden we een smalle binnenweg in met slecht wegdek. Jeetje, wordt ik nou zo dadelijk ergens op deze landweg uit de bus gegooid, want ik zag nog nergens aanwijzingen van een vliegveld, ook niet op de borden. Maar na nog een kwartier op deze weg, waarbij ik hem toch wel een beetje zat te knijpen waar ik terecht zou komen, zag ik opeens midden in het land een verkeerstoren van een vliegveld. Echt een binnenlands vliegveld, klein, met bijna geen faciliteiten. De chauffeuse was schijnt toch ingelicht over de prijs van driehonderd Yuan, maar de beide dames hadden die kerel in Yichang al vijftig Yuan gegeven, dus gaf ik haar nu tweehonderd en vijftig Yuan. Daar was ze het niet mee eens, maar ik zei, je krijgt niet meer je baas heeft al vijftig Yuan en ik liep weg het vliegveldgebouw in.

Na het inchecken gewacht tot het instaptijd zou zijn, inmiddels op een bord gezien dat mijn vlucht vertraagd was, maar hoeveel en waarom stond er niet bij. Ieder omroepbericht, gelukkig ook in het Engels, werd door mij goed beluisterd. Toen mijn vertrektijd inmiddels een half uur was verstreken ben ik eens aan de balie gaan vragen wanneer mijn vlucht zou gaan vertrekken. Oh, zeiden ze, die is 5 minuten geleden vertrokken. Hoe kan dat nou, er is over mijn vlucht niets omgeroepen, zei ik. Nou mijn vlucht was samengevoegd met een andere vlucht naar Shanghai en die hadden ze wel omgeroepen. Op het matrixbord hadden ze dat niet aangegeven, ja het stond op een bord zeiden ze. Dat bleek dan in de hoek van de hal met de hand op een whitebord te zijn geschreven. Een bord dat helemaal verscholen was achter allerlei reclames. Wat nu, vroeg ik, en waar is mijn bagage, ja dat was een probleem, ik moest met de dame mee naar het kantoor van het opperhoofd. Daar ontspon zich een heftige discussie tussen de diverse aanwezigen, waarbij af en toe een blik op mij werd geworpen, je voelt je

dan echt het slachtoffer. Ineens kwam mijn koffer te voorschijn, er werd een nieuwe instapkaart gemaakt, een bagagelabel aan mijn koffer gehangen en toen werd ik aan de hand meegenomen naar een gereed staand vliegtuig waar nog een plaatsje over was. Ik hoorde ze denken, die stomme LaoWai ook. Met een zucht van verlichting zakte ik in mijn vliegtuigstoel, dit was me een dag met allerlei stress verhogende gebeurtenissen.

Gelukkig was de medepassagier op de stoel naast mij een aardige Chinese dame. Ze was nog al moeilijk bezig om de veiligheidsriem dicht te doen, ik hielp haar en vroeg of het haar eerste vlucht was. Het bleek dat ze voor de tweede keer in een vliegtuig zat, ze ging in Shanghai haar echtgenoot opzoeken die daar werkte. Ik schatte haar leeftijd op zes en twintig á acht en twintig jaar. Toen ik haar dat vroeg, zei

ze vier en dertig, hoe kan een mens zich vergissen, leeftijd schatten van Chinese vrouwen, eigenlijk van alle Aziatische vrouwen is erg moeilijk, ze zien er veel jonger uit dan ze werkelijk zijn.

In Shanghai had ik hetzelfde hotel geboekt als op de heenweg, twee en een halve maand geleden. Omdat standaard kamers vol waren kreeg ik een suite, een nog grotere balzaal dan de eerste keer.

Een groot bureau met fax en internetaansluiting, een oortjesstoel met voetensteun, alles super de luxe. Mag ook wel eens een keer na al die stress van de afgelopen dag. Het uitzicht vanuit mijn hotelkamer was op een roomse kerk met er achter het grote Volksplein, met zijn park en musea.

's Avonds ben ik heerlijk op mijn gemak de beroemde winkelstraat NanjingDongLu afgelopen, enorme reclame verlichtingen, om negen uur nog veel mensen die winkelen of ook lopen te kijken, net als ik.

Het weer was in Shanghai niet veel beter dan tijdens de cruise en in Guilin, ook bewolkt maar hier nu geen regen. Shanghai een hele moderne stad wat betreft de nieuwe architectuur, bijna iedere straat in het centrum geeft wel uitzicht op bijzondere nieuwbouw.

Ik wilde de beroemde tuin Yuyuan bezoeken, die ligt midden in een oud stadsdeel, dat jaren geleden helemaal gerestaureerd is in de stijl van een eeuw of langer geleden. Dit stadsdeel alleen al is een bezienswaardigheid op zich, men had voor de toeristen kleine wegwijzers in het Chinees en Engels neergezet, zodat het geen zoekplaatje werd. Maar om bij die tuin en in die wijk te komen, moest ik eerst door een vooroorlogse wijk van Shanghai, duidelijk nog volop bewoond.

De tuin Yuyuan is erg mooi, op het moment dat ik er binnenkwam niet druk erg bezocht, heerlijk rustig om te fotograferen en rond te kijken. Prieeltjes, de bekende zigzag bruggen en mooie rotsformaties wisselden elkaar af.

Na enige rust uit deze omgeving te hebben opgenomen heb ik mij weer gestort in de drukte van de winkels in de antieke wijk er omheen. Daar ontdekte ik een podium, enkele meters vanaf de grond in een gebouw, waar een heleboel instrumenten stonden. Langs de kant zaten hier en daar al mensen te wachten en inderdaad na een kwartier verschenen een tiental dames in klederdracht, die oude Chinese muziek gingen spelen, ontzettend mooi om te horen.

Hiermede wil ik mijn verslaglegging van mijn verblijf in China beëindigen, het was voor mij prettig om de belevenissen van mij af te schrijven, net alsof ik het iemand mondeling vertelde. Jullie mogen best weten dat ik mij in Nanjing soms eenzaam voelde, iets dat ik tijdens de rondreis helemaal niet heb gehad, want er waren altijd wel mensen op dezelfde excursie of boot, waar ik een gesprek mee kon beginnen. Ik hoop dat ik leesbare verslagen heb gemaakt, die niet langdradig waren. Morgenochtend moet ik erg vroeg op, nu nog mijn koffers nog pakken. Het zal wel overgewicht worden, want ik heb intussen nog een vracht spullen gekocht in die wijk rondom de Yuyuan tuin.

Vanuit Shanghai de beste wensen en ik hoop jullie de komende tijd weer persoonlijk te kunnen ontmoeten. Groetjes, Henk